

ĐỀ THAM KHẢO

Thời gian làm bài: 120 phút (không kể thời gian giao đề)

Đề thi gồm có 02 trang, 07 câu

PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản:

Hôm nay Tú Minh từ trường về nhà. Lúc sắp vào cổng, cậu nhìn thấy vật gì trắng trắng trong đám lá tre khô. Cậu lại gần thì nhận ra vật trắng trắng đó là quả trứng gà.

- Ô, một quả trứng gà. Cậu thəm kêu lên. Tại sao nó bị rơi vãi ở đây nhỉ.

Tú Minh lượm quả trứng lên ngắm nghía. Chắc chị mái nâu nào đó trở dạ quá nhanh khi qua đây. "Thật may là mình phát hiện ra, nếu không đêm nay nó sẽ vào bụng một con rắn nào đó cũng nên".

[...]

Minh lấy giấy bọc chặt rồi cẩn thận đặt vào chiếc hũ, không quên chèn trấu chung quanh. Cậu bê chiếc hũ đặt cạnh bếp lò, nơi mỗi tối và mỗi sáng cậu đều giúp mẹ nhóm lửa.

Quả trứng trở thành người bạn im lặng của Tú Minh. Sáng nào cậu cũng thì thầm nói một điều ước gì đó. Những điều ước của cậu đều tốt đẹp. Chẳng hạn có sáng cậu ước: "Giá như mây có thể biến thành một quả trứng vàng để tao đem chia cho các bạn nghèo trong lớp".

[...]

Một buổi sáng, giống như mọi hôm. Tú Minh xuống bếp cời lò và ao ước. Chợt cậu nghe thấy tiếng cựa rất nhỏ, rất yếu ớt, như thể tiếng vươn mình của chồi cỏ sau cơn mưa. [...] Điều kỳ diệu đã xảy ra: quả trứng biến thành chú gà con.

Quăng trưa thì chú gà vàng rực đã hiện hình ngay trước mắt cậu, có thể vuốt ve được. Tú Minh cảm động muốn khóc khi chú gà nép mình trong bàn tay che chở của cậu. Ngày ngày cậu kiểm mòi về cho gà và chẳng mấy chốc nó đã có thể lẻo đẹo theo cậu đi bắt châu chấu.

[...]

Và điều kỳ diệu nữa đã xảy ra: con gà mái của Tú Minh đẻ quả trứng đầu tiên. Tú Minh hả hê ngắm nghía và không ngớt nghĩ đến những điều tốt đẹp. Sau khi đẻ nốt quả trứng thứ mười hai, con mái nâu đòi ấp. Tú Minh lột cho nó một chiếc ổ đẹp tuyệt trần, có lưới bảo vệ rất cẩn thận. Từ đây trở đi mọi việc xem ra suôn sẻ hơn. Đến kỳ đến hạn, cả mười hai chú gà con đều sinh nở an toàn. Lần này Tú Minh chỉ có một việc là dựng cho mẹ con mái nâu một nếp nhà xinh xắn và chắc chắn.

Nhiều lúc đứng xem đàn gà chạy nhảy, Tú Minh lại hơi giật mình nhớ đến đoạn cậu nhìn thấy quả trứng lẫn trong đám tre. Chỉ cần cậu thả vào nồi nước, đun lên là mọi phép lạ chấm dứt luôn. Sẽ chẳng bao giờ cậu có cái cảm giác sượng run người khi nhìn thấy lũ gà, hiện thân của những điều ước. Sẽ chẳng có cả cái kết thúc mà dù cậu cam đoan không hề bịa máy may, lũ bạn cậu vẫn ngơ ngác nhìn nhau: "Chẳng lẽ thằng Minh đã thành nhà văn". Bởi vì một câu chuyện như thế chỉ có thể được sáng tạo bởi chính cuộc sống.

(Trích *Quả trứng vàng*, Tạ Duy Anh, theo <https://nhandan.vn>)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. (0,5 điểm) Nhân vật chính của văn bản là ai?

Câu 2. (0,5 điểm) Chi tiết nào trong văn bản cho thấy Tú Minh xem quả trứng như một người bạn?

Câu 3. (1,0 điểm) Em hiểu như thế nào về ước muốn của Tú Minh trong câu: "Giá như mây có thể biến thành một quả trứng vàng để tao đem chia cho các bạn nghèo trong lớp"?

Câu 4. (1,0 điểm) Việc văn bản sử dụng ngôi kể thứ ba có tác dụng gì?

Câu 5. (1,0 điểm) Các câu văn sau gợi cho em suy nghĩ gì về ý nghĩa của việc lựa chọn đúng đắn trong cuộc sống?

Nhiều lúc đứng xem đàn gà chạy nhảy, Tú Minh lại hơi giật mình nhớ đến đoạn cậu nhìn thấy quả trứng lẫn trong đám tre. Chỉ cần cậu thả vào nồi nước, đun lên là mọi phép lạ chấm dứt luôn. Sẽ chẳng bao giờ cậu có cái cảm giác sợ hãi run người khi nhìn thấy lũ gà, hiện thân của những điều u ám.

PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 6. (2,0 điểm)

Viết một đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày cảm nhận của em về nhân vật Tú Minh trong văn bản *Quả trứng vàng* của Tạ Duy Anh ở phần Đọc hiểu.

Câu 7. (4,0 điểm)

Từ câu chuyện về Tú Minh trong văn bản ở phần Đọc hiểu, hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) trình bày suy nghĩ về những việc em có thể làm để thể hiện lối sống tử tế.

-----**Hết**-----

**SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
LẠNG SƠN**

HDC ĐỀ THAM KHẢO

**KÌ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2026 - 2027**

Môn thi: Ngữ văn

HDC gồm có 03 trang, 07 câu

I. HƯỚNG DẪN CHUNG

- Giám khảo cần nắm vững yêu cầu của Hướng dẫn chấm để đánh giá tổng quát bài làm của thí sinh, tránh cách chấm đếm ý cho điểm.
- Giám khảo cần chủ động, linh hoạt trong việc vận dụng đáp án và thang điểm. ***Không yêu cầu thí sinh diễn đạt nguyên văn đáp án. Thí sinh có cách lập luận khác với đáp án nhưng phù hợp vẫn cho điểm tối đa.***
- Khuyến khích những bài viết có cảm xúc và sáng tạo.
- Sau khi cộng điểm toàn bài, để lẻ đến 0,25.

II. HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu	Nội dung	Điểm
PHẦN ĐỌC HIỂU		4,0
Câu 1 (0,5 điểm)	Nhân vật chính của văn bản: Tú Minh. Hướng dẫn chấm: - Trả lời như đáp án: 0,5 điểm. - Trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm.	0,5
Câu 2 (0,5 điểm)	Chi tiết: <i>Quả trứng trở thành người bạn im lặng của Tú Minh.</i> Hướng dẫn chấm: - Trả lời như đáp án: 0,5 điểm. - Trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm.	0,5
Câu 3 (1,0 điểm)	- Tú Minh ước quả trứng gà mình nhặt được biến thành một quả trứng bằng vàng để đem chia sẻ, giúp đỡ các bạn nghèo cùng lớp. - Ước muốn đó cho thấy Tú Minh là một cậu bé tốt bụng, biết yêu thương, quan tâm tới người khác. Hướng dẫn chấm: - Trả lời như đáp án hoặc tương đương: 1,0 điểm. - Trả lời đúng 01 ý: 0,5 điểm. - Trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm.	1,0
Câu 4 (1,0 điểm)	Tác dụng của việc sử dụng ngôi kể thứ ba: - Giúp người kể chuyện có thể bao quát toàn bộ câu chuyện, miêu tả được mọi phương diện của nhân vật: hành động, suy nghĩ, cảm xúc,... - Khiến cho câu chuyện được kể một cách khách quan, dễ hiểu. Hướng dẫn chấm: - Trả lời như đáp án hoặc tương đương: 1,0 điểm. - Trả lời đúng 01 ý: 0,5 điểm. - Trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm.	1,0
Câu 5 (1,0 điểm)	Học sinh tự do bày tỏ suy nghĩ của cá nhân, đảm bảo hợp lí, thuyết phục. Có thể theo hướng sau: Ý nghĩa của việc lựa chọn đúng đắn trong cuộc sống: - Giúp bản thân đi đúng hướng và tránh sai lầm. - Thể hiện bản lĩnh, nhân cách, trách nhiệm của mỗi người. - Mang lại niềm vui, hạnh phúc cho bản thân và cho người khác. Hướng dẫn chấm: - Trả lời đúng 01 ý: 0,5 điểm. - Trả lời đúng từ 02 ý trở lên: 1,0 điểm. - Trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm.	1,0

PHẦN VIẾT		6,0
Câu 6 (2,0 điểm)	Viết một đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày cảm nhận của em về nhân vật Tú Minh trong văn bản <i>Quả trứng vàng</i> của Tạ Duy Anh ở phần Đọc hiểu.	
	a. Xác định được yêu cầu về hình thức, dung lượng của đoạn văn Bảo đảm yêu cầu về hình thức và dung lượng (khoảng 200 chữ) của đoạn văn.	0,25
	b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Cảm nhận về nhân vật Tú Minh.	0,25
	c. Viết đoạn văn bảo đảm các yêu cầu Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và bằng chứng trên cơ sở bảo đảm những nội dung sau: - Cảm nhận về nhân vật Tú Minh: + Đặc điểm nổi bật của nhân vật Tú Minh: tấm lòng nhân hậu; sự chăm sóc ân cần, biết nâng niu sự sống; giàu ước mơ đẹp; lối sống tích cực, có trách nhiệm. (HS lựa chọn bằng chứng phù hợp trong văn bản để làm sáng tỏ đặc điểm của nhân vật). + Khẳng định ý nghĩa, giá trị của nhân vật trong đoạn trích: Tú Minh là nhân vật trung tâm, truyền tải thông điệp về lối sống tích cực, niềm tin vào những điều tốt đẹp trong cuộc sống. Hướng dẫn chấm: - Cảm nhận đầy đủ, sâu sắc: 0,75 điểm. - Cảm nhận chưa đầy đủ hoặc chưa sâu sắc: 0,5 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm.	0,75
	- Cảm nhận vài nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật: ngôi kể thứ ba; khắc họa nhân vật thông qua lời nói, cử chỉ, hành động, suy nghĩ; miêu tả tâm lí tinh tế; lựa chọn chi tiết giàu ý nghĩa; tình huống bất ngờ. Hướng dẫn chấm: Thí sinh phân tích được 02 dấu hiệu nghệ thuật trở lên: 0,25 điểm.	0,25
	d. Diễn đạt: đảm bảo chuẩn chính tả; ngữ pháp tiếng Việt.	0,25
	đ. Sáng tạo: lời văn nghị luận giàu hình ảnh, cảm xúc, thuyết phục.	0,25
Câu 7 (4,0 điểm)	Từ câu chuyện về Tú Minh trong văn bản ở phần Đọc hiểu, hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) trình bày suy nghĩ về những việc em có thể làm để thể hiện lối sống tử tế.	
	a. Xác định được yêu cầu (cấu trúc) của kiểu bài: nghị luận về một vấn đề cần giải quyết (trong đời sống hiện nay).	0,25
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: những việc bản thân có thể làm để thể hiện lối sống tử tế.	0,25
	c. Viết được bài văn nghị luận đảm bảo các yêu cầu: Thí sinh có thể triển khai bài viết theo nhiều cách khác nhau nhưng cần xác định được hệ thống luận điểm và sắp xếp các luận điểm hợp lí; lí lẽ thuyết phục; bằng chứng tiêu biểu, xác thực; đảm bảo theo bố cục bài văn nghị luận về một vấn đề cần giải quyết.	
	* Mở bài: Giới thiệu được vấn đề: những việc bản thân có thể làm để thể hiện lối sống tử tế.	0,25
	* Thân bài: Triển khai vấn đề nghị luận.	
	- <i>Giải thích:</i> Lối sống tử tế là sống thiện lành, biết quan tâm, giúp đỡ, không làm tổn hại đến người khác.	0,25
	- <i>Trình bày ý kiến cá nhân, phân tích được các khía cạnh:</i> + Tử tế là hành động không vụ lợi, không phô trương, lặt vặt mà chân thành như giúp đỡ, chia sẻ, nhường nhịn mọi người; tôn trọng sự sống... + Lối sống tử tế mang sức lan tỏa, có thể tạo “phép màu” trong đời sống như “quả trứng nở thành gà”. +...	0,5
	- <i>Đề xuất được một số giải pháp mang tính khả thi và có tính thuyết phục:</i> Có thể đưa ra một số hành động thể hiện lối sống tử tế như sau:	1,25

	+ Trong giao tiếp hàng ngày: biết nói lời cảm ơn, xin lỗi đúng lúc; lắng nghe khi được người khác chia sẻ; tôn trọng sự khác biệt... + Với bạn bè: sẵn sàng giúp đỡ bạn trong học tập, cuộc sống; bảo vệ bạn khi bạn bị bắt nạt, gặp nguy hiểm,... + Với thầy cô và trường lớp: thực hiện tốt nội quy, nề nếp; giữ gìn vệ sinh chung, bảo vệ môi trường, tài sản chung... + Với gia đình, người thân: biết quan tâm, giúp đỡ bố mẹ, ông bà; thương yêu, chăm sóc em... + Với thiên nhiên, môi trường sống: trồng và chăm sóc cây xanh; tiết kiệm điện, nước; giữ gìn vệ sinh môi trường; nâng niu mọi sự sống ... +... Hướng dẫn chấm: - Đề xuất được từ 02 giải pháp trở lên, đảm bảo phù hợp, khả thi; có sự kết hợp giữa lí lẽ và bằng chứng; lập luận chặt chẽ, thuyết phục: 1,25 điểm. - Đề xuất được từ 02 giải pháp trở lên, đảm bảo phù hợp, khả thi; có sự kết hợp giữa lí lẽ và bằng chứng; lập luận chưa thật thuyết phục: 0,75 điểm -> 1,0 điểm. - Đề xuất được 01 giải pháp, hoặc các giải pháp chung chung, ít khả thi; không kết hợp lí lẽ và bằng chứng: 0,25 điểm -> 0,5 điểm.	
	- Nêu và phản bác ý kiến trái chiều: Phê phán lối sống vô cảm, thờ ơ, ích kỷ, chỉ nghĩ đến lợi ích bản thân hoặc những người làm việc tốt để khoe khoang. Hướng dẫn chấm: - Nêu được ý kiến trái chiều: 0,25 điểm - Nêu được ý kiến trái chiều và phản bác bằng lí lẽ thuyết phục: 0,5 điểm	0,5
	* Kết bài: Khẳng định tầm quan trọng của việc sống tử tế trong cuộc sống hiện đại; ý nghĩa của những hành động tử tế trong việc nuôi dưỡng tâm hồn, phát triển nhân cách.	0,25
	<i>d. Diễn đạt:</i> bảo đảm chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết văn bản.	0,25
	<i>đ. Sáng tạo:</i> thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
Tổng		10,0

-----Hết-----